

שנינו, אמר רבי אבהו, בא ראה, מי שיודע את שמו על בריו, יודע שהוא ושמו אחד, הקדוש ברוך הוא ושמו אחד, שכתוב (זכריה יד) ה' אחד וגו'. [כלם] כלומר, השם והוא אחד.

אמר רבי אבא, יש להסתפל בפרשה הזו: ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים. אמר רבי אבא, מחוץ לעיר - זהו בית הקברות. אל באר המים - שלמדנו, הנקדמים בכתבי הקברות - אותם שנשאו ונתנו בתורה. שהרי שנינו, כשנכנס אדם לקבר, מה ששאלו אותו בתחלה - אם קבע עתים לתורה, שכתוב (ישעיה לג) והיה אמונת עתך וגו'. וכשיצא, אינו דין [לקיים] להקיים בתחלה.

אמר רבי אבא, לעת ערב - זהו יום ששי, שהוא ערב השבת, שאז הזמן להעמיד את המתים. מה משמע? ששנינו. ששת אלפי שנים הוא העולם, והוא אלה הששי שהוא סיום הכל. והינו לעת ערב, זמן סיום הכל. לעת צאת השאבת - אלו הם תלמידי חכמים השואבים מימיה של תורה, שהוא עת לצאת ולהתנער מן העפר.

אמר רבי אבא, עוד יש לדעת, ששנינו, אותם המתעסקים לדעת את בוראם בעולם הזה ונשמתם בתשלומה לעולם הבא, זכו לצאת משבועות הנשמה, הולך לדעת מי הוא גופה ממש ומה הוא. הנה אנכי נצב על עין המים, אף על גב שתלמיד חכם הוא, הולך אחר התשלוים, שכתוב והיה העלמה

היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך - אמר לי רמז ידיעתו ממה שהשגת. ואמרה אלי גם אתה שתה - אף אתה עבד [כמודך] כמוני, ולא נתחלף לי [על] ידיעתך בידיעתו של מקום ברוך הוא, וצריך אתה להשיג שאתה נברא כמוני.

תנן אמר רבי אבהו תא חזי, מאן דיודע שמיה על ברייה, ידע דהוא ושמיה חד הוא, קדשא בריך הוא ושמיה חד דכתיב, (זכריה יד) "אחד וגו' (בלהו) כלומר השם והוא אחד.

אמר רבי אבא אית לאסתפלא בפרשתא דא: ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים. אמר רבי אבא מחוץ לעיר, דא הוא בי קברי. אל באר המים, דתניא הנקדמים בכתבי קברי אותם שנשאו ונתנו בתורה, דהא תנן כשנכנס אדם לקבר מה דשאלו ליה תחילה אם קבע עתים לתורה דכתיב, (ישעיה לג) והיה אמונת עתך וגו'. וכשיצא אינו דין [לקיים] להקיים בתחלה.

אמר רבי אבא לעת ערב זהו יום ששי שהוא ערב השבת שאז הזמן לקיימא מתקיא, מאי משמע דתנן שיתא אלפי שנין הוי עלמא, והוא אלה הששי שהוא סיום הכל, והינו לעת ערב, זמן סיום הכל. לעת צאת השואבות, אלו הם תלמידי חכמים השואבים מימיה של תורה שהוא עת לצאת ולהתנער מן העפר.

ואמר רבי אבא עוד יש לדעת דתנן אותם המתעסקים לדעת את בוראם בעולם הזה ונשמתם בתשלומה לעולם הבא זכו לצאת משבועות הנשמה הולך לדעת מי הוא גופה ממש ומאי הוא. הנה אנכי נצב על עין המים אף על גב שתלמיד חכם הוא הולך אחר התשלוים, דכתיב והיה העלמה היוצאת לשאוב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך אמור לי רמז ידיעתו ממה שהשגת.

ואמרה אלי גם אתה שתה, אף אתה עבד (כמודך) כמוני ולא נתחלף לי (על) ידיעתך בידיעתו של מקום ברוך הוא, וצריך אתה להשיג שאתה נברא כמוני.

וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשָׁאב, כְּלוֹמֵר - כְּלוֹמֵר, יְדִיעַת הַשְּׁגָתִי שְׁלֵא הַשִּׁיגוֹ סִיעָתְךָ, וְיִדְעֵתִי כִּי מַעֲלָה יֵשׁ לִי עֲלֶיךָ וְהִיאֲךָ נִבְרָא אִתָּה מִזִּי הַנִּתּוֹן אֶצְלֶךָ. אִם הוּא אֹמֵר סִימָן זֶה יְהִי מְסוּר בְּיָדִי עַל כָּל דְּבָרִים אֵלוֹ, וְאִדְעֵה שֶׁהִיא הָאִשָּׁה הוּא הַגּוֹף מֵאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה שֶׁהַשְּׂבִיעֵנִי:

וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְגו'. רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּעוֹד שְׂפָל הָעֲנִינִים הוּא רוֹצֵה לְנַסּוֹת עַל הַגּוֹף, מַה כְּתוּב? וְהִנֵּה רִבְקָה יִצְאָתָּה, זֶהוּ הַגּוֹף קְדוֹשׁ שֶׁנִּתְעַסַּק בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְכַתְּת גּוֹפוֹ לְהַשִּׁיג וְלָדַעַת אֶת קוֹנוֹ. אֲשֶׁר יִלְדָה לְכַתּוּאֵל, אָמַר רַב יְהוּדָה בְּתוֹ שֶׁל אֵל. בֶּן מַלְכָּה - בֶּן מַלְכָּה שֶׁל עוֹלָם. אֲשֶׁת נַחֲוֹר אַחֵי אַבְרָהָם - חֲבֵרַת הַשְּׂכָל, גּוֹף שֶׁנִּדְבַּק בְּשֶׁכָּל, וְהִיא אַח הַנְּשָׁמָה. וְכִדָּה עַל שְׂכָמָה - מִשָּׂא הַחֲכָמָה עֲלֶיהָ. וַיִּרְץ הָעֶבֶד לְקַרְאָתָהּ - זֶה מִטְטְרוֹ"ן. וַיֹּאמֶר הַגַּמְיָאֲנִי מֵעַט מִיָּם מִכְּדָף - אָמַר לִי רְמֹז חֲכָמָה בִּידִיעַת בּוֹרְאָךְ מִמָּה שֶׁעֲסַקְתָּ בְּעוֹלָם שֶׁיִּצְאָתָּה מִמֶּנּוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא כְּדַפְרֵשִׁינָן, אַחַר כָּל זֶה מַה כְּתִיב וְאֲשִׁים הַנְּזָם עַל אִפְּהָ וְהַצְמִידִים עַל יְדֵיהָ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, אוֹתָם הַעֲצָמוֹת שֶׁנִּפְזְרוּ לְכָאן וּלְכָאן, הוּא צוֹמֵד אוֹתָם וְשׁוֹקְלָם זֶה עַל זֶה כְּמָה דְאֵתְּ אָמַר, (ישעיה נח) וְעֲצָמוֹתֶיךָ יִחְלִיץ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּאוֹתָהּ שֶׁעָה אוֹתוֹ הַגּוֹף עוֹמֵד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם נִכְנָס בּוֹ נִשְׁמָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מִי מוֹלִיךְ הַגּוֹף לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? אָמַר רַבִּי זִירָא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה מַחְלוֹת תַּחַת הָאֶרֶץ, וְהֵם מִתְגַּלְגְּלִים וְהוּא שֶׁכְּתוּב (שם כו) וְאֶרֶץ רְפָאִים תְּפִיל.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, גְּבִרְיָא"ל מוֹלִיךְ אוֹתָם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִנֵּינ לָנוּ? שְׂכָתוּב (בראשית כד) הַתְּלָכִי עִם הָאִישׁ הַזֶּה, וְהָאִישׁ גְּבִרְיָא"ל (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבִרְיָא"ל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהוּ שְׂכָתוּב וּלְרִבְקָה אַח וְשָׂמוּ

וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשָׁאב, כְּלוֹמֵר יְדִיעַת הַשְּׁגָתִי שְׁלֵא הַשִּׁיגוֹ סִיעָתְךָ, וְיִדְעֵתִי כִּי מַעֲלָה יֵשׁ לִי עֲלֶיךָ וְהִיאֲךָ נִבְרָא אִתָּה מִזִּי הַנִּתּוֹן אֶצְלֶךָ. אִם הוּא אֹמֵר סִימָן זֶה יְהִי מְסוּר בְּיָדִי עַל כָּל דְּבָרִים אֵלוֹ, וְאִדְעֵה שֶׁהִיא הָאִשָּׁה הוּא הַגּוֹף מֵאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה שֶׁהַשְּׂבִיעֵנִי:

וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְגו'. רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּעוֹד שְׂפָל הָעֲנִינִים הוּא רוֹצֵה לְנַסּוֹת עַל הַגּוֹף, מִיָּם כְּתִיב וְהִנֵּה רִבְקָה יִצְאָתָּה, זֶהוּ הַגּוֹף קְדוֹשׁ שֶׁנִּתְעַסַּק בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְכַתְּת גּוֹפוֹ לְהַשִּׁיג וְלָדַעַת אֶת קוֹנוֹ. אֲשֶׁר יִלְדָה לְכַתּוּאֵל, אָמַר רַב יְהוּדָה בְּתוֹ שֶׁל אֵל. בֶּן מַלְכָּה, בֶּן מַלְכָּה שֶׁל עוֹלָם. אֲשֶׁת נַחֲוֹר אַחֵי אַבְרָהָם. חֲבֵרַת הַשְּׂכָל גּוֹף שֶׁנִּדְבַּק בְּשֶׁכָּל וְהִיא אַח הַנְּשָׁמָה. וְכִדָּה עַל שְׂכָמָה, מִשָּׂא הַחֲכָמָה עֲלֶיהָ.

וַיִּרְץ הָעֶבֶד לְקַרְאָתָהּ. זֶה מִטְטְרוֹ"ן. וַיֹּאמֶר הַגַּמְיָאֲנִי נָא מֵעַט מִיָּם מִכְּדָף, אָמַר לִי רְמֹז חֲכָמָתָא בִּידִיעַת בּוֹרְאָךְ מִמָּה שֶׁעֲסַקְתָּ בְּעוֹלָם שֶׁיִּצְאָתָּה מִמֶּנּוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא כְּדַפְרֵשִׁינָן, אַחַר כָּל זֶה מַה כְּתִיב וְאֲשִׁים הַנְּזָם עַל אִפְּהָ וְהַצְמִידִים עַל יְדֵיהָ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא אוֹתָם הַעֲצָמוֹת שֶׁנִּפְזְרוּ לְכָאן וּלְכָאן, הוּא צוֹמֵד אוֹתָם וְשׁוֹקְלָם זֶה עַל זֶה כְּמָה דְאֵתְּ אָמַר, (ישעיה נח) וְעֲצָמוֹתֶיךָ יִחְלִיץ. אָמַר רַבִּי אַבָּא בְּאוֹתָהּ שֶׁעָה אוֹתוֹ הַגּוֹף עוֹמֵד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם נִכְנָס בּוֹ נִשְׁמָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִי מוֹלִיךְ הַגּוֹף לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר רַבִּי זִירָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עוֹשֶׂה מַחְלוֹת תַּחַת הָאֶרֶץ וְהֵם מִתְגַּלְגְּלִים וְהוּא שֶׁכְּתוּב (בראשית כד) הַתְּלָכִי עִם הָאִישׁ הַזֶּה, דְּכַתְּיב, (ישעיה כו) וְאֶרֶץ רְפָאִים תְּפִיל.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק גְּבִרְיָא"ל מוֹלִיךְ אוֹתָם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִנֵּינ לָנוּ? שְׂכָתוּב (בראשית כד) הַתְּלָכִי עִם הָאִישׁ הַזֶּה, וְהָאִישׁ גְּבִרְיָא"ל (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבִרְיָא"ל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהוּ שְׂכָתוּב וּלְרִבְקָה אַח וְשָׂמוּ